

Roses i llibres

Dij, 23/04/2020 per Catalunya Religió

[L'opinió publicada](#)

(*Manuel Maria Fuentes*) La festa de Sant Jordi d'enguany és diferent. La cultura, com la resta dels àmbits importants de la nostra existència, ha topat amb la pandèmia. La topada comporta complicacions i desequilibris, però també reptes i oportunitats. Gratuïtat i bellesa, dos conceptes tant efimers com la rosa i tant tangibles i perdurables com el llibre. La pandèmia ens ha forçat a redefinir ràpidament les nostres prioritats. Una bona gestió de la nostra salut, corporal i psíquica, i l'aliment. Tanmateix, també hem reinterpretat, de forma molt creativa i diversa, la necessitat de trobar-nos. Aquest "sortir" del nostre confinament ens ha dut, de la mà d'una imaginació exuberant, a gaudir de la gratuïtat i la bellesa. La música interpretada als terrats, els poemes recitats als balcons, les lectures compartides estirats al sofà de casa, les obres teatrals reinterpretades o improvisades, la dansa -clàssica, de saló o contemporània-, la selecció acurada de pel·lícules, de performances...

Internet ens permet gaudir de tot això. La immediatesa de la xarxa amaga, de vegades, el rostre de les creadores i creadors. La pandèmia els impedeix de relacionar-se directament amb el seu públic. Teatres i cinemes tancats, presentacions i venda de llibres ajornades, concerts i festivals clausurats. Les pèrdues econòmiques són considerables. El món de la cultura, plural i divers, necessita urgentment el recolzament i l'ajut econòmic institucional. La crisi socioeconòmica, que seguirà a la pandèmia, ens pot fer caure en errors comesos recentment. La urgència d'atendre necessitats peremptòries podria justificar l'abandó de la cultura, considerada un plus artificial i innecessari. El confinament ens ha mostrat, que la cultura, desenvolupada en totes les seves expressions, és imprescindible per a l'existència humana. L'alimentació, la salut, el tercer sector l'ensenyament, les infraestructures, són absolutament prioritàries, però també ho és la cultura. Ens humanitza, ens ajuda a reconèixer, potenciar i compartir la creativitat que ens va definint, ens alliberarà de les nostres presons mentals i ens empodera com a dones i homes lliures.

La bellesa es troba en els ulls del que mira. La rosa ens recorda a l'apoderar-se dels nostres sentis, que la bellesa ens humanitza. Ens arrenca de la monotonia, de la realitat plana, sense relleu. Ens ajuda a percebre l'autenticitat amagada en allò que apareix. Ens permet anar més enllà i connectar amb l'alè pregon que s'amaga darrera de cada criatura. El color, l'olor, el tacte, la forma, ens rescaten de la nostra mediocritat, ens alliberen del pes de la vida rutinària i ens traslladen a una altra versió de nosaltres mateixos. Els llibres, com les roses, s'han de mirar, tocar, olorar, escorcollar, i comprar, com diuen els llibreters. Són el vehicle adequat, d'acord amb els anhels de cada lectora i lector, per alliberar-nos de la ignorància, els prejudicis i la por.

Quan una cosa és gratuïta, asseguruen els qui toquen de peus a terra, no s'aprecia. La gratuïtat que destil·la la cultura amaga la imaginació, la il·lusió, la creativitat i el treball dels creadors. S'hi arrecera també el qui ha pensat en tu i ha volgut compartir allò que t'acaba revelant la teva identitat.. Gratuïtat i regal van de la mà. El regal no l'exigeixes, no el mereixes és fruit de la gratuïtat i de l'amor. Un regal és rep, s'acull, es gaudeix i, també, si ets generós, el comparteixes. Compartim els llibres, les anades al teatre, a la dansa, al cinema, als concerts. Bellesa i gratuïtat generen comunió, relacions sempre obertes i inclusives. Ens fan més permeables, més tolerants, més comprensius.

Diu el llibre de la Saviesa: “La grandesa i la bellesa de les criatures porta de manera proporcional a contemplar el seu creador”. (Sv 13,5) Cultura, bellesa i gratuïtat són companyes d'aquesta jornada que anomenem l'existència humana.

Manuel Maria Fuentes i Gasó, *prevere de Tarragona i director de Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona*